

opusdei.org

Lev XIV.: Čemu slouží hierarchie v církví?

Papež Lev XIV. pokračoval ve
středu v katechezích
pojednávajících o Lumen
Gentium: Církev je hierarchická
struktura založená na
apoštolech.

25.03.2026

Drazí bratři a sestry, dobré ráno a
vítejte!

Pokračujeme v katechezích o
dokumentech II. vatikánského

koncilu a budeme se nadále zabývat dogmatickou konstitucí *Lumen gentium o církvi (LG)*. Poté, co jsme církev představili jako Boží lid, zaměříme se dnes na její hierarchickou strukturu.

Katolická církev je založena na apoštolech, které Kristus určil za živé sloupy svého Mystického těla, a má hierarchickou dimenzi, která slouží jednotě, poslání a posvěcení všech jejích členů. Tento posvátný řád je trvale založen na apoštolech (srov. *Ef* 2,20; *Zj* 21,14), neboť jsou spolehlivými svědky Ježíšova vzkříšení (srov. *Sk* 1,22; *1Kor* 15,7) a byli samotným Pánem vysláni na misii do světa (srov. *Mk* 16,15; *Mt* 28,19). Jelikož apoštolové jsou povoláni k věrnému zachovávání spásného Mistrova učení (srov. *2Tm* 1,13-14), předávají svou službu mužům, kteří až do Kristova návratu pokračují v posvěcování, vedení a

učení Církve „díky svým nástupcům v pastoračním poslání“ (KKC, č. 857).

Tato apoštolská posloupnost, založená na Evangeliu a Tradici, je podrobněji rozvedena ve třetí kapitole konstituce *Lumen gentium*, nazvané „*Hierarchické zřízení Církve, zvláště episkopát*“. Koncil učí, že hierarchická struktura není lidským výtvorem, sloužícím k vnitřní organizaci Církve jako společenského útvaru (srov. LG, 8), ale božským ustanovením, jehož cílem je zachovat poslání, které Kristus svěřil apoštolům až do konce časů.

Skutečnost, že touto tematikou se zabývá třetí kapitola, poté co se v prvních dvou kapitolách pojednávalo o samé podstatě Církve (srov. *Acta Synodalia* III/1, 209–210), neznamená, že hierarchické zřízení by bylo prvkem dodatečným, následujícím až po Božím lidu: jak poznamenává dekret *Ad gentes*, „apoštolové byli

současně zárodkem nového Izraele i počátkem posvátné hierarchie“ (č. 5), jakožto společenství těch, kdo byli vykoupeni Kristovou Paschou, společenstvím ustanoveným jako prostředek spásy pro svět.

Abychom pochopili záměr koncilu, je vhodné dobře si přečíst nadpis třetí kapitoly *Lumen gentium*, která vysvětluje základní strukturu Církve, přijatou od Boha Otce skrze Syna a dovršenou vylitím Ducha Svatého. Koncilní otcové nechtěli představit institucionální prvky Církve, jak by mohlo naznačovat substantivum „zřízení“, chápáné v moderním smyslu [v italské verzi se objevuje slovo „costituzione“ tedy ústava, pozn. překl.]. Dokument se naopak soustředí na „kněžství služebné nebo hierarchické“, které se liší „podstatně, a ne pouze stupněm“ od všeobecného kněžství věřících, přičemž připomíná, že jsou „ve vzájemném vztahu, neboť jedno i

druhé – každé svým vlastním způsobem – má účast na jediném kněžství Kristově“ (LG, 10).

Koncil se tedy zabývá službou, která je předávána mužům obdařeným *sacra potestas* – tedy posvátnou mocí (srov. LG, 18) pro službu v Církvi: zaměřuje se zejména na biskupskou službu (LG, 18–27), a dále na kněžství (LG, 28) a jáhenství (LG, 29) jako stupně jediné svátosti kněžství.

Adjektivem „hierarchická“ tedy koncil chce poukázat na posvátný původ apoštolské služby v jednání Ježíše, Dobrého pastýře, jakož i na její vnitřní vztahy. Biskupové především, a skrze ně kněží a jáhni, přijali úkoly (latinsky *munera*), které je vedou ke službě všem, „kteří patří k Božímu lidu“, aby „svobodně a spořádaně směřovali ke stejnému cíli a dosáhli spásy“ (LG, 18).

Lumen gentium opakovaně a působivě připomíná kolegiální a

komuniální charakter tohoto apoštolského poslání a zdůrazňuje, že úřad, který Pán svěřil pastýřům svého lidu, je skutečnou službou, která je v Písmu svatém výstižně nazývána ‚diakonia‘, tedy služba (srov. LG, 24). Je tedy zřejmé, proč svatý Pavel VI. představil hierarchii jako skutečnost, „která vzešla z Kristovy lásky, aby uskutečňovala, šířila a zajišťovala neporušené a plodné předávání pokladu víry, příkladů, příkázání a charismat, které Kristus zanechal své církvi“ (*Alloc. 14. září 1964, in Acta Synodalia III/1, 147*).

Drahé sestry a drazí bratři, modleme se k Pánu, aby poslal své církvi služebníky planoucí evangelní láskou, oddané dobru všech pokřtěných a odvážné misionáře ve všech částech světa.

www.vaticannews.va/cs.html

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/lev-
xiv-cemu-slouzi-hierarchie-v-cirkvi/](https://opusdei.org/cs-cz/article/lev-xiv-cemu-slouzi-hierarchie-v-cirkvi/)
(27.03.2026)